

STEVIN is een feest voor de taal

Een echte Vlaams-Nederlandse samenwerking. Dat is het stimuleringsprogramma STEVIN: Spraak- en Taaltechnologische Essentiële Voorzieningen In het Nederlands. De officiële aftrap voor STEVIN vond op 15 september 2004 plaats in Tilburg, met de Taalunie als trots vliegwiel, spin in het web en makel- en schakelaar.

STEVIN is eigenlijk al geslaagd nog voordat het programma officieel is begonnen. Het is een feest voor de taal. Zo omschreef Koen Jaspaert, algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie, zijn enthousiasme voor het programma. 'Juist in de voorbereiding van het programma is er al intensief samengewerkt tussen de financiers uit Nederland (EZ, OCW, NWO) en Vlaanderen (AWI, IWT, FWO) en de Taalunie als coördinator. Daarvoor wil ik iedereen hartelijk danken.'

Het STEVIN-programma loopt van 2004 tot 2009, heeft een budget van EUR 11,4 miljoen en heeft drie doelstellingen. Allereerst het realiseren van een adequate digitale taalinfrastructuur voor het Nederlands (gebaseerd op de BATAVO-prioriteitenlijst). Daarnaast het verrichten van strategisch onderzoek op het gebied van taal- en spraaktechnologie (met name in die domeinen waar de vraag naar concrete taal- en spraaktechnologische toepassingen groot is). En tot slot het verder stimuleren van netwerking, zwaartepuntvorming en verankering, het opleiden van nieuwe experts, vraagstimulering en kennisoverdracht en het adequaat regelen van intellectuele eigendomsrechten.

Vraag-en aanbodgedreven

'Het bijzondere aan dit programma is dat het zowel aanbod- als vraaggedreven is. De eerste indieningsperiode (half september – 2 november), waarvoor EUR 2 miljoen beschikbaar is, is aanbodgedreven. In de projectvoorstellen geef je een open invulling aan de prioriteiten. De projecten worden beoordeeld op criteria als kwaliteit, innovativiteit en economische aspecten. Bij de vraaggedreven indieningsperiode (begin 2005) zijn er specifieke onderzoeks- of ontwikkelingsvragen vooraf geformuleerd. Er is dan EUR 4 miljoen beschikbaar.

Interactief met kiemkaart

Samen met Alice Dijkstra (NWO) vormt Hans Kruithof (SenterNovem) het programmabureau van STEVIN, waar onderzoekers en wetenschappers projecten kunnen indienen. Hans over de praktische invulling: 'We vergoeden bijvoorbeeld honderd procent van de directe loonkosten plus 25 procent opslag. Daarnaast zijn ook kosten voor bijvoorbeeld de realisatie van een database declarabel. Je declareert overigens pas op basis van resultaten. Die resultaten geef je aan in je evaluatie.' Maar eerst moeten er natuurlijk projectideeën zijn. En de middag in Tilburg heette niet voor niets 'Interactieve bijeenkomst Taal en Spraak' en dus mochten de deelnemers in drie workshops samen nadenken over projectvoorstellen op het gebied van *resources*, *research* en *applications*. Dat deden ze aan de hand van kiemkaarten, een hulpmiddel om tijdens een brainstorm de gedachten concreter te maken en vast te leggen. Hoewel het gebruik van de kiemkaarten niet onverdeeld positief werd ontvangen, leverden de workshops zo'n 45 ingevulde kiemkaarten op. Zo kreeg de aftrap van STEVIN een vruchtbaar karakter. Een echt feest voor de taal.

Een blik op STEVIN

Ronald Spoor werkt bij de directie onderzoek en wetenschapsbeleid van het Ministerie van OCW en is ook lid van het programmabestuur van STEVIN. 'Taal- en Spraaktechnologie (TST) is een belangrijke innovatie. Na de uitvinding van het schrift en de boekdrukkunst is TST de derde revolutie. STEVIN is een programma met uitstekende randvoorwaarden, dat goed is voorbereid.

Alle taalkundigen zijn hierbij betrokken geweest. Dat is te danken aan de Taalunie, dat de beste mensen bij elkaar brengt.'

Henk Docter werkt bij de directie Innovatie van EZ: 'EZ is verantwoordelijk voor duurzame economische groei, dat wij onder meer door het stimuleren van technologische innovatie en samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen trachten te bevorderen. De EUR 2,5 miljoen die EZ bijdraagt aan STEVIN wordt gefinancierd uit het Actieplan Concurrenieren met ICT-Competenties en uit de IOP-middelen. Beide programma's stimuleren onder meer onderzoek en innovatie. STEVIN is een programmatische samenwerking, met een duidelijk internationale component. Dat maakt STEVIN een uniek programma dat naadloos aansluit bij de doelstellingen van EZ'.

Erwin Dewallef werkt bij de administratie Wetenschap en Innovatie (AWI) van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, en was vanuit de AWI mee betrokken bij de voorbereiding van (de financiering van) STEVIN. Sinds 1 augustus 2004 is hij halftijds gedetacheerd naar de Taalunie, om van daaruit de coördinatie van STEVIN op zich te nemen. Erwin Dewallef: 'Het programma is inhoudelijk goed onderbouwd en houdt rekening met de verschillende invalshoeken die door de financiers worden gehanteerd. Vandaar het hybride karakter van STEVIN, dat zowel de realisatie van een adequate digitale taalinfrastructuur voor het Nederlands als het verrichten van strategisch onderzoek op het vlak van taal- en spraaktechnologie, vraagstimulering en het bevorderen van netwerking en kennisoverdracht omvat. STEVIN heeft ook een uitgesproken Vlaams-Nederlands karakter, met voor het eerst een daadwerkelijke grensoverschrijdende financiering. De bijeenkomst in Tilburg was alvast een goed startsein, met goede presentaties en een duidelijke boodschap. Ongetwijfeld zet het aan tot goede projectvoorstellen.'